الله ގެ ޙަޟުރަތުގައި އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުން ހަމަހަމަތޯއެވެ؟

ދިވެހި ބަހަށް ފޮތް ތަރުޖަމާކުރެއްވީ:
އަލްފާޟިލް މަޢުދު މުޙައްމަދު ވަޙީދު

ޕުރޫފްބަލައި އެޑިޓްކުރީ:

HOPE
for
WOMEN

މިފޮތަކީ ސިސްޓާރސްއިންއިސްލާމްއިން ޝާއިޢުކޮށްފައިވާ ފޮތެއްގެ ދިވެހި ތަރުޖަމާއެއް

ދެވަނަ ޗާޕު: އޮކްޓޫބަރު 2014

ތަޢާރުފު

ސިވްޖަރސް އިން އިސްލާމަކީ، އިސްލާމް ދީނުގައި އަންހެނުންގެ މަޤާމާއި ދިރާސާކުރެވޭ، ހުރިހާ ބަލާ އަންހެނުންގެ ގުޅުން ހުރި ކާރާ ސަތުކާތެވެ. އަޅުގަނޑުމެން ބައިވެރިވެގެން، އިސްލާމްދީން ފަށަފާއިރާ މިހެންގެ ގޮތުގައި، މި މަސައްކަތުގެ ކުރިން، އިސްލާމް ދީނުގައި އަންހެނުންނަށް ދީފައިވާ ޙައްޤުތައް ފާހަގަކޮށްލުމަށެވެ.

ޖާހިލިއްޔާ ދައުރުގެ ތާރީޚުގައި އިސްލާމް ދީނާބެހޭ ކަންތައްތަކާ އާދަ އިސްލާމްން ފެނުމުން، އެކަމުގެ އަސަރު ދުނިޔޭގެ ކަންތަކުގެ ތަނުގައި އޮޅޭ ކަންތަށް މުސްލިމުންނަކަށް ވެސް ފޮރުވިގެން ވެއެވެ. އެހެންކަމުން އިސްލާމް ދީނަށް ދިރުމާއިލުމުގެ މަގުއްކަމުގައިވާ ހިނދު އެ ދީނުގެ ކަންކަން ހިތްތަކަށް ހެދިބައިގުޅުގެ ޝައުޤުވެރިކަން ބައްއް ދިރުމެއް ހިތުގައި އިތުރުވެގެން ގޮސްފައިވެއެވެ. އަޅުގަނޑުމެން ފެށުނުކަށަށް، މުސްލިމް އުންމަތުގައި ހިމެނޭ އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުންނަށް، އެ އުންމަތް ހަމަހަމަކަމުގައި ބައިވެރިވާނެ ދަރިމިހުންކަމެވެ.

މިއަދު މުސްލިމް ދުނިޔޭގައި އަންހެނުންނާބެހޭ ކަންތައްތަކުގެ ކުރި ބަދަލު ގެނެސްފައި ވަނީ އަޅުގަނޑުމެން ކަނޑައެޅިފައެވެ. އިސްލާމް ދީން ފުރިހަމަ ވެސް މިނިވަންކަމާއި ހަމަހަމަކަމެވެ. އެ ދީން އައީ އަންހެނުންގެ މަޤާމު ހަރުދަނާ ކުރުމަށެވެ. މީގެ 1400 އަހަރުކުރިން އަންހެނުންނަށް ދިނުމަކީ ނުވާ ބައެއް ޙައްޤުތައް އިސްލާމް ދީން އައުމުގެ ސަބަބުން ދީފައިވެއެވެ. މި ތަފާސްހިސާބު މިއަދު ބައެއް މުސްލިމުން އިޚްތިލާފު ގޮތުގެ ސަބަބުން އަންހެނުން ފުރި، އުޅެއި މިހެނުންގެ ދިރުންތާ، ކިޔަވާ ޤާނޫނީގައި ކަނޑައެޅިފައި ހުރިކަމާ، ބައްދަލުވާ އިންސާފު ޝަރީޢަތު ނެތިގެ އުޅެއެވެ.

އަޅުގަނޑުމެން ކުރި ދިރާސާއިން އަންހެނުން، ކިޔަވާ ޤާނޫނުން، އެބައިމީހުގެ އާދަކާދަ އާއި ޙައްޤުތަށް އެއްޗެއްސެއްގެ މައްޗަށް ބަލާ، ތަފާސްހިސާބުތަކުގެ ސަބަބުން އަންހެނުންނަށް

ފިއްތުންތަކާ ކުރިމަތިވެފައިވާ ކަމުގައެވެ މިފަދަ މާނަކުރުންތަކުގެ ސަބަބުން އަންހެނުން
ވާންޖެހެނީ ފިރިހެނުންނަށްވުރެ ދެރަ، ފިރިހެނުންނަށް ބޮޑަށްބަލައިގެން މިބަސްޖެހޭ ބަހައްގެ
ގޮތުގައެވެ. އަންހެނުން ފިރިހެނުންނާއި ބަރާބަރުކަމުގައި، އިސްލާމީ އުސޫލުން ނޫނެވެ. އެކަން
ކުރަނީ އިންސާނުންގެ ހުންނަ ބަލިކަށިކަމާއިއެކު، الله ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާގެ ކުރެއްވުމުގައި
ކަމާއި، މިންވަރުކުރެއްވުމުގެ ފިޔަވަޅުތަކުން މިހެންނެވެ.

ކީރިތި ޤުރުއާން އިލާހީ ދަސްކޮށް، ބަލައިލުމުން، އަނބިމީހުންގެ ހާލަތު ހުށަހެޅިފައިވަނީ
ވަޒަންކޮށްދީފައެވެ. މާތް الله ގެ ބަސްފުޅުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްދެއްވާފައިވާ ގޮތުން،
އަނބިމީހުންނަކީ ހަމަޖެހުމާ ލޯބީގެ ސަބަބެވެ. ކީރިތި ޤުރުއާން އަންގައިދެނީ "ލޯބިވާ
ރަޙްމަތް" އެވެ. (30:21) ލޯބިވާ ރަޙްމަތް އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުންގެ ކިބައިގައި
ބޭއްވުމުގެ. އަދި އަންހެނުން، އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުންނަށް، އެއްބަރާބަރު އަޚްލާޤީ ބަރާބަރު
ހަދިޔާތަކުގެ ގޮތުގައެވެ. (2:187) އަންހެނުންނަކީ ލިބާސް ފިރިހެނުންނަށް ލިބާސް
ލިބާސް، އެއްބަރާބަރު އަޚްލާޤީ ބަރާބަރު ކިބައިންވާ ބައެކެވެ. (3:195) އަދި އަންހެނުން
"އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުންނަކީ، އެއްބަރާބަރު އަޚްލާޤީ ބަރާބަރު ރައްކާތެރިކަން ދޭ ބައެކެވެ"
(9:71).

އަނބިމީހުންގެ މަސައްކަތް ކުރަނީ ފިރިހެނުން ބޮޑުކަމުގެ މި ނުކުތާގައެވެ. ހަމަހަމަކަމާއި އިންސާފު
ދެއްކުމަށް ވީހާ ބޮޑަށް ދީފައިވާކަން މިހެން ސާފުކަން އަންހެނުންނަށް ވާޖިބުވެއެވެ. އަނބިމީހުން
ހައްޤުތަކާއި އަނބިމީހުންގެ އަޚްލާޤީ އުނދަގޫ ރައްކާތެރިކަން ބޭނުންވެއެވެ. އެއީ
ހަމަހަމަކަމާއި އިންސާފު ފައިދާވާގޮތް ދިނުމެވެ ބަހައްޓަން ޖެހޭނެއެވެ.

ސިރާޖު އިސް އިސްލާމް.

ޖުލައި 1991

اللّٰه ގެ ބަސްފުޅުތަކުގައި އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުން ހަމަހަމަވެގެންތޯ؟

1. އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުން ހައްދަވައިފައިވަނީ اللّٰه ގެ ބަސްފުޅުތަކުގައި ހަމަހަމަކޮށްތޯއެވެ؟

ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުން އުފެއްދެވުމުގައި ބަޔާންކޮށްދެއްވައިފައިވާގޮތަކީ ހަމަހަމައެވެ. ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި އަންގަވަނީ، "ކޮންމެ އެއްޗެއް ތިމަންރަސްކަލާނގެ (އަންހެން ފިރިހެން) (ޖޯޑު އުފެއްދެވީމެވެ). {އައްޛާރިޔާތު} (51:49)[1] اللّٰه ގެ އުފެއްދެވުންތަކުގައި ޖޯޑުން ޖޯޑުން އުފެއްދެވި ވާހަކަ ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ އެތައް ތަނެއްގައި އަންގަވައިދެއްވައި ވެއެވެ. (8 :78، 45 :53، 36 :36)[2].

އިންސާނުން އުފެއްދެވުމުގައި ޖޯޑެއް ހަމަވަނީ އަންހެނަކާއި ފިރިހެނަކު ވެގެންނެވެ. އުފެއްދުމުގެ ކޮންމެ އެއްޗެއް ޖޯޑުޖޯޑުން އުފެއްދެވުމުގެ އުސޫލުން ހުރިހާ އެއްޗެއް ގެނެސްގެންނެވެ. އެއްވެސް ޖިންސެއް، އޭގެ އަނެއް ޖިންސަކާ ނުލާ ފުރިހަމަވެގެންނުވެއެވެ. ހަމަ މިގޮތަށް، اللّٰه އިންސާނާ އުފެއްދެވުމުގައި އިސްކަމާއި ކުރި، އަންހެނަކަށް ވެސް ފިރިހެނަކަށް ވެސް ނުދެއްވާ ކަމެވެ.

އެހެން ކަނޑު ހުރިހައި ވެސް، ބޮޑެތި އަދި ދެވޭ ބައެއް ކަންކަމާ ފުޅާ ވަރަށް ގިނަ މުސްލިމުން ގޯސްކޮށް ދެކެނީ، އަންހެނާ އުފެއްދެވީ އާދަމުގެ ފައްޓަރުގެ ކަށިކޮޅަކުން ކަމަށެވެ

---

[1] އައްޛާރިޔާތު ސޫރަތް : 49 ވަނަ އާޔަތް

[2] ޔާސީން ސޫރަތް : 36 ވަނަ އާޔަތް، އައްނަޖްމު ސޫރަތް :45 ވަނަ އާޔަތް، އައްނަބައު ސޫރަތް: 8 ވަނަ އާޔަތް

ކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން އުފެއްދުމުގައި ވެސް އަންހެނާއަކީ ދެވަނަ ދަރަޖައިގެ އުފެއްދުމެއްކަމަށެވެ. ފިރިހެނުން އަންހެނުންގެ މައްޗަށް އިސްވެގެންވާ ކަމަށެވެ. އަދި އަންހެނުން އުފައްދަވައިފައިވަނީ ފިރިހެނުންގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ކަމަށެވެ.

މިފަދަ ޤަބޫލުކުރުންތަކެއް މުސްލިމުންގެ ސިޔާސީގައި ހަރުލައިފައި ހުރުމުގެ ސަބަބުން ޤަރުނުތައް ފާއިތުވުމުން ދިޔައިރު، އަންހެނުންނަކަށް ބައްދު ނޫން އެތައް ގެއްލުންތަކަކާ ކުރިމަތިލާން ޖެހިފައިވެއެވެ. އެންމެ މުހިންމު ކަމަކީ، މިފަދަ ވިސްނުން ކީރިތި ޤުރުއާނާ ތައާރުޟުވާ ކަމެވެ. ޙަޤީޤަތުގައި އުފެއްދުމުގައި އެއްޗިސްކަން އަސަރު ޖިންސުގެ ދަރަޖަތައް ކުރިއަށް ނުކުމެވިފައެވެ. އަންހެނުން އުފެއްދުމުގެ ފިރިހެނުންގެ ބޭނުމަކަށް ނޫނެވެ. ދެބައިމީހުންވެސް އުފެއްދުމުގައި އެއްބަރާބަރު އަސަރެއް ބަރުދަނުގެ ހުރިކަމެއް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

2. އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުން އުފެއްދުމުގައި އެއްގޮތަކަށްތޯ؟

ނޫނެކެވެ. އެ ދެބައިމީހުން އުފެއްދުމުގައި އެއްގޮތަކަށް ނޫނެވެ. ބައެއް ޚިޔާލުތަކަށް އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުން ތަފާތުވުން ވެސް އެއްގޮތެއް ނޫނެވެ. މި ތަފާތަކީ މާނައަކީ، ފަހަރެއްގައި ވެސް އަދުގެ ގޮތުން އަންހެނަކާއި ފިރިހެނެއް ތަފާތެއް ނޫނެވެ. ﷲ ގެ ބަޔާނުފުޅުގައި މުސްލިމު ބަޔާތަކުގެ ހެޔޮކަމުގައި އަންހެނަކާއި ފިރިހެނަކަށް، ހަމަހަމަ ދަރުމަދެއްވާނެކަމެވެ. ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ އާޔަތް އާޔަތްތަކުގައި (33:35-36، 9:71-72، 4:124، 3:195، 40:40، 16:97)[3] ﷲ އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުންނަށް ޖަޒާދީ ބަދަލުގައި ހަމަހަމަ ދަރުމަތަކާއި ވާޢިދުވެއް

[3] އައްނަޙްލު ސޫރަތް: 97 ވަނަ އާޔަތް، ޣާފިރު ސޫރަތް : 40 ވަނަ އާޔަތް، އާލު ޢިމްރާން ސޫރަތް: 195 ވަނަ އާޔަތް، އައްނިސާ ސޫރަތް : 124 ވަނަ އާޔަތް، އައްތައުބާ ސޫރަތް :72 -71 ވަނަ އާޔަތް، އަލް އަޙްޒާބު ސޫރަތް :36-35 ވަނަ އާޔަތް.

ބަރާބަރުކުރައްވާފައިވާކަން އަންގަވާފައެވެ. އިސްލާމީ ހަނގުރާމަ ތަކުގައިވެސް އަދި އެބައިމީހުންގެ އަމަލުތަކަށް ޘަވާބާއި އަޒާބު ދެއްވުމުގައިވެސް ދެބައިމީހުން ހަމަހަމައެވެ.

"މުއުމިނު ފިރިހެނުންނާއި މުއުމިނު އަންހެނުންނީ އޭގެ އެއްބަޔަކު އަނެއް ބަޔަކުގެ އެހީތެރިން ކަމުގައިވާ މީހުންނެވެ. އެއުރެން ހެޔޮ ކަންތައްތަކަށް އަމުރުކުރެއެވެ. އަދި އެއުރެން ނަމާދު ޤާއިމުކޮށް، ޒަކާތްދީ، الله އާއި އެކަލާނގެ ރަސޫލާއަށް ކިޔަމަންތެރިވެއެވެ. އެއުރެންނަށް الله ރަޙްމަތްލައްވާނެ ކަމުޔަގީނެވެ. ހަމަކަށަވަރުން الله އީ އަޒީޒުވަންތަ ޙަކީމުވަންތަ ރަސްކަލާނގެއެވެ."
[4](9:71)

"މުއުމިނު ފިރިހެނުންނާއި މުއުމިނު އަންހެނުންނަށް الله ވަޢުދުކުރައްވާފައިވަނީ، އެތާނގެ ދަށުން ކޯރުތައް ހިނގާހިނގާ ހުންނަ ސުވަރުގެތަކެވެ. އެތަންތާނގައި އެއުރެން އަބަދުމު ދިރިއުޅޭ ގޭގެއެވެ. އަދި ޢަދުނު ސުވަރުގެތަކުގައި ރީތި ގެތަކެއް ވެސް ދެއްވާނެއެވެ. އަދި الله ގެ ރުޟުވަންތަކަމުން ލިބޭ ރިޟާ މާ ބޮޑެވެ. ބޮޑުވެގެންވާ ނަޞީބު ލިބުމަކީ ހަމަ އެއީއެވެ" [5](9:72)

ޤުރުއާނީ ކަންކަމުގައި އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުން ހަމަހަމަކަން ލިބިގެންވާކަމުގައި ހަމައެކަނި ބަޔާންކުރައްވާފައިނުވެއެވެ. އެކަންކަމުގައި ދެބައިމީހުންނަށް ހަމަހަމަ ޝަރުޢީ ޙުކުމްތަކެއް ކަށަވަރު ޤުރުއާނުގައި އަންހެނަކާއި ފިރިހެނަކާ ވަކިކުރެއެވެ. އެހެންވީއިރު ދުނިޔޭގެ މި ވަގުތީ ޙާލަތުގައި އެހަމަހަމަކަން ގެނެސްދިނީ ކަންކަމުގައި ވޭތޯއެވެ؟

---

[4] އައްތައުބާ ސޫރަތް: 71 ވަނަ އާޔަތް.
[5] އައްތައުބާ ސޫރަތް: 72 ވަނަ އާޔަތް

3. މުސްލިމް މުޖުތަމަޢުގައި ހަމައެކަނި މުސްލިމް ފިރިހެނުންނަށް ނުވަތަ މުސްލިމް އަންހެނުންނަށް ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތަކެއް ހުރިތޯ؟

އަންހެނުންނަކީ ދަރިމައިވާ ބަރަކާތްތެރިޔާއީ، އެބައިމީހުންނަކީ އެކަން ކުރަންޖެހޭކަމެވެ. އެހެން ނޫނީ އަންހެނުން ކުރަންޖެހޭ، ނުވަތަ ފިރިހެނުން ކުރަންޖެހޭ ވަކި ކަމެއް ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި ބާރުއަޅުއްވާފައިވާކަމެއް ނުވެއެވެ. ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި، އައްނިސާ ސޫރަތުގައި ދަސްތޫރުންނަވީ ފިރިހެނުން ކަމަށް އަންގަވައިފައި ވަކި އެއް، އިންސާނުން ކަމަށާއި މަޤާމުކަމުން ނޫންކަމަށް އަންގަވާފައެވެ.

ގައުމުގެ ވެރިޔަކަށް ވެވޭނީ، ފިރިހެނުންނަކަށް ދެކެވޭ ވާހަކައީ ވެސް ޙަދީޘެއް އޮވޭ ވާހަކައެއް ނޫނެވެ. ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި ޙަދީޘުގައި ވެސް އަންހެނުންނަކަށް ވެރިޔަކަށް ނުވެވޭނެ ކަމަށް އަންގަވައިފައެއް ނުވެއެވެ. ޙަދީޘުގައި ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި ޝަބާގެ ބިލްޤީސް ރަނިކަމަށް ތަޚުތުގެ ބަސްފުޅު ވަޙީކުރައްވާފައިވެއެވެ(44،23:27)[6]. ބިލްޤީސް ވެރިކަން ކުރެއްވި ޢަސްރުތަކުގެ ވާހަކަ ވަކި ޚާއްސަކަން ނިސްބަތްކުރައްވައި ވަޙީކުރައްވާފައެއް ނުވެއެވެ. އެހެންކަމުން، ބަޔާންވެގެންވަނީ އަންނަނިވި ސިފަތަކެވެ.

- ވެރިކަމުގެ ވާޖިބު އަދާކުރުމުގެ ކުޅަދާނަކަން
- ހިންގުންތެރިކަން
- ޒާހިރު އިމާންތެރިކަން
- މިނިވަންކަމާއި ކަންކަން ނިންމުންތެރިކަން

---

[6] އައްނަމްލު ސޫރަތް : 44،23 ވަނަ އާޔަތް.

މިތަނުގައި، الله ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ބައްލަވާވަޑައިގެންފައިވާ ކަށްވަޅުތަކީ، ވެރިޔަކަށް ހުނަރު މިނެއްގައި ހުންނަންޖެހޭނީ ހަރުދަނާ ސިފަތަކެވެ. އަންހެނުންނަކަސް ވިޔަސް، ކަމަކަސް އެކަށީގެންވާ ކަމަކަށްވުރެ، ވާޖިބު އަދާކުރުމަށްޓަކައި ވަސީލާ އަންހެނުންނަކަށް ވެރިޔަކަށް ބަލާފައިވާ ޢަޤުލު ފުރިހަމަ ދެފުށުން އިތުރުވެއެވެ.

4. އަންހެނުންނަށް ހަމަހަމަ ޙައްޤުތައް ލިބިދިނުމާދޭތެރޭ ފިޤުހީ ފަޤީރުންނާ މާނަކުރާ ގޮތުން އުޖޫރު މައްސަލައިގައި ކޮބާ؟

މުސްލިމް އަންހެނުން ފުރުޞަތުގައި ބައިވެރިވުމަށް، އިސްލާމް ދީނުގައި އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުން ހަމަހަމަކުރައްވާ ކަމަށް ޙިލާފުވާ ޙިލާފުގެ މައްސަލައެވެ.

ހ. އެއް މައްސަލައަކީ، ފިޤުހާއުގެ އާޔަތަށް ބަލައިލާފައި ބަޔާނުކޮށްދީފައިވާ ސަބަބަށް، ބާރަލާ ދެރަބޮޑުކޮށް، އެއީ ކަމަށްވާތީ ވަކިން ހުރިހާ ޝަރުޢީ ކަމެއްގައި ދެފުށުން ދެފުށް އެ ބާރުލައިގެން ނިކަމެތިކަމަށް ހިމެނުމެވެ. މިސާލަކަށް، އެކަކަށްވުރެ ގިނަ މިހުންނާ އިންސާފުގެ "ޙައްޤުއްކަމަށް" ބަލާ މިހާ، ފިރިހެނުންނަށް ލިބިދެއްވާފައިވާ މިރާތުގެ ޙައްޤު ގޮތުގައި ބަލާއިރު އަންހެނާގެ ސުރުޚަތުގެ 3 ވަނަ ޢާއިލާ ފުދޭކަށް ނުވާ ހާލަތުގައި ބަލާ ކަމަށް. އެ ޢާއިލާގައި ބަދަލު، އެމީހެއްގެ ބެލުމާއި ދަރުމަވާ ޙަޤީޤަތް އަންހެނުންނަށް ކަމުގެ ހަމައިން ކުރާ ކުރުމުގައި ކަދަރުވަމުގެ ނިސްބަތުން ބަލައިލާއިރު ކުރުވެފައިވާ ބެހުމުގެ ހުކުމް، އެމީހަކަށް އަންހެނުންނަށްވާ އިންސާފެވެ.

ދެން ނަމަވެސް ބިނާވެ ހަމަހަމަ ހަމަތަކެވެ. "....މިތަނުގައި ގެނަލެހުނާ ޙިނުން އެއީ ބައްޔެއް ނުފިސާރަވެ އެކަހެވެ. އެއާ ޝަރީޢަތް އެއީ ޙަމްދު ކުރިމަތިވެދޭ އިންސާފުން ކަމުގެ ޙައްޤު ކުރަމަނާކަމަށް ކުރުމަށްޓަކައި ނޫނީ ޖަވާބެއް ކުރެވޭ. އެހެންނަމަވެސް، މިކަން ހިނގާފަށް ބެލުމަށް، މަދުވެހެރިކޮށް ނުހިމެ

އެކަކަށްވުރެ ގިނަމީހުންނާ އިނދަގި، ހަލާލު ކުރިންގެ ބައްޔެއްގެ
ރައްކާއެތެރިކުރުންތެރިކަމުން ކުރާ ކަމެއްކަމަކަށް ނުވެއެވެ.

އެ އާޔަތުގައި ދެން އަނބިކަނބަލުންނާ (އަދަލުވެރިކަން) އިންސާފުވެރިކަން
ކަންބޮޑުވުން ކުރުވުން ޚިޔާނާތްވެރިވާ ކަމަށް ދެކޮޅު އަރަން. މިއީ ގިނަ
މީހުންނާ އިނދެގަތުން އިސްލާމް ދީނުގެ ތަރުތީބުކުރައްވާފައިވާ ކަންތައްތަކެއް ނޫން ހަމައެކަނި މީހުން.
މިކަން އިތުރަށް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ 4:129[7] ވަނަ އާޔަތުގައިވެއެވެ. އެ އާޔަތުގައި އަނބިންނަށް "
ތިޔަބައިމީހުން ކިތަންމެ ބޮޑަށް ބޭނުމަކަށް އެދުނަސް، އަނބިންނާ ދެމެދު (ބަހާލުމުގައި)
އިންސާފުވެރިވުމަކީ ތިޔަބައިމީހުންނަށް ކުރެވޭނެކަމެއް ނޫނެވެ". ކީއްވެ ހުށަހެޅިގެން
ކަންތައްތަކާއި، އަނބިންނާދެމެދު އިންސާފުވެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށް އަނބިކަނބަލުން ވަކިކުރެވޭ،
4:129[8] އާޔަތުގައި އަނބިކަނބަލުންނާ ދެމެދު އަނބިންނާދެމެދު އިންސާފުވެރިކަން ކަށަވަރުކުރަން
ނުކުރެވޭނެކަމާ ކަންތައްތަކެއް އަނބި ކަމެއްވެ. އެހެންކަމުން، އެގޮ އަނބިކަނބަލުން ބަހާލުމަށް
އިސްލާމް ދީން ބާރުއަޅުއްވާފައި އެކަކާ އިނދެގަތުން ދެރައިވުމުގެ ކުރަން އެކަމުގެއްވެ(4:3).[9]

ކުރިން ކަމަކާ ބެހޭގޮތުންވެސް ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި މާތް الله އަނބިކަނބަލުންނާ ދެމެދު
ތަފާތުކުރުން ކުރަހާ ދެކެވިފައިވަނީ، މުސްލިމުންގެ ދެމެދުގައި އެއް ވަރަށް ވަކި މުއްސަނދި
ކަމެކެވެ. ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ އާޔަތުތައް ނުވަތަ އާޔަތުތަކުގައި، އެގޮ ތަރުތީބު ހިތާމަވެރި ނަމަވެސް
މުއްސަނދި، ބަހާލުމަކަށްވުރެ، ހަރުގެ އާދަމްގެ ކަމެއް ނުވެއެވެ. ސަބަބަކީ، ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި،
އެގޮ އާޔަތުގައި ވަރަށް ބޮޑު ތަފާތު، ގެދަރިފުޅުތަކާ އާޔަތުތަކުގެ ހިތާމަ ކަށަވަރު ކުރަނީ
ކަމެވެ.

[7] އައްނިސާ ސޫރަތް : 129 ވަނަ އާޔަތް
[8] އައްނިސާ ސޫރަތް : 129 ވަނަ އާޔަތް
[9] އައްނިސާ ސޫރަތް : 3 ވަނަ އާޔަތް

ސ: ކީރިތި ޤުރުއާން ކީރިތި ރަސޫލާZއަށް ބާވައިލެއްވީ، އެކިފަހަރުމަތީންނެވެ.

ޖ: ޤުރުއާން ބާވައިލެއްވީ ނިސްބަތުން 23 އަހަރުންނެވެ. މިސާލަކަށް: ޤުރުއާނުގެ ކުރީކޮޅުގެ އާޔަތްތަކުގައި ރާބުއިމާއި ޖުވާ ކުޅުމަކީ ހުތުރު ކަމެއްކަން ބަޔާންކުރައްވައި އަސްގަނޑައިޅުއްވި ވާހަކަ (4:43 ، 2:129)[10] ޤުރުއާނުގެ ފަހުގެ އާޔަތްތަކުގައި ރާ ބުއިން ހަރާމްކުރައްވައި، މުޅިން މަނާކުރައްވައިފައެވެ (5:93-94).[11] މިސާލު، 2:129 ގެ ޝަރީޢަތުގައި، ރާބުއިމަކީ، ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި ހަރާމްކުރައްވައިފައިވާ ކަމެއް ނޫން ކަމަށް ބުނުމަކީ، ކަނޑައެޅިގެން ނުބައި ގޮތެވެ. އެހެން ބުނެވި މިސާލު ކީރިތިޤުރުއާނުގެ 5:93 އާއި 5:94 އާޔަތް ނާޒިލްވުމުން ވާނެއެވެ. މި އުސޫލުގެމަތިން، އަހުކާމްތައް ފިޔަވަޅުތަކުގެ ގޮތުގައި ގެންނެވުމަކީ 6 ވަނަ ސޫރަތުގައި ބަޔާންކުރައްވާފައިވާ ގޮތެވެ.

ސ: އަދި އެހެން ދިމާލަކުން، ކީރިތި ޤުރުއާން ބާވައިލެއްވިފައިވަނީ، އިޖުތިމާޢީ، ތާރީޚީ ކަންތައްތަކާ ގުޅުވައިގެންކަން ހާމަކުރައްވާފައި ޝަރުޢީ ގޮތެވެ. ކުރީގެ ބައެއް ދީނީ އިލްމުވެރިން ވަޙީކުރައްވާފައި، ޤުރުއާނުގެ އާޔަތް، ވަކިކަމާ ގުޅުވައިގެން ބާވައިލެއްވިފައިވާ ގޮތެވެ، އާ އާޔަތް ހަރާމް ކުރައްވާފައި ޝަރުޢީ ގޮތުގައި ފިލުވުމަށް ކަމަށްވެއެވެ. މިސާލަކަށް: ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ 2:282[12] ވަނަ އާޔަތުގައި ވަނީ، ދިރިއުޅުއްވާ އެއްބަސްވުމުގައި ދެ ހެކިން ބައިވެރިކުރުމަށެވެ. ހެކިންގެ ގޮތުގައި ދެފިރިހެނުން ނުވަތަ ފިރިހެނަކާއި 2 އަންހެނުން ބޭނުންކުރަންވާނެއެވެ. އެއީ އަންހެނުން ހެކިވެރިޔާ ކަމުގައި ހާޒިރުވާން ނުވިއިރު، 2 ވަނަ އަންހެނުން ހެކިވެރިޔާ އެކަމުގައި ހާޒިރުވާން ޖެހޭނެއެވެ. މި އާޔަތް ބާވައިލެއްވި ދުވަސްވަރަކީ،

---

[10] އަލްބަޤަރާ ސޫރަތު : 129 ވަނަ އާޔަތް، އައްނިސާ ސޫރަތު :43 ވަނަ އާޔަތް

[11] އަލް މާއިދާ ސޫރަތު : 93-94 ވަނަ އާޔަތް.

[12] އަލް ބަޤަރާ ސޫރަތު : 282 ވަނަ އާޔަތް.

ވިޔަފާރިއާއި މުދަލާ ބެހޭ މުޢާމަލާތްތަކުގައި އަންހެނުން ބައިވެރިވުމަކީ ދުވަސްވަރަކުން
ނުވެއެވެ. އެހެންކަމުން، އަންހެނުންނަކީވެސް ތަޖުރިބާއިން އެކަކު ކަމުން ހަރުދާނަ
ނިޒާމެއް ނެތި، އަންނަކަމު އެކަމުން ހަރުދާނަ ނިޒާމެއް ނުހުންނަ ކަމެއްގައި، އަންހެނުން ދީ
ހެކިވެރިން ބައިވެރިކުރުން ޝަރުޢީ ބޮޑުބޮޑު ކަންކަމުގައި ބޭނުންކުރެވިފައިވާނެ ވިއެވެ. އެހެންނަމަވެސް
ބައެއް ދިނީ އިލްމުވެރިން ވިދާޅުވަނީ، ހެކިބަސް ދިނުމުގައި ކަނޑައެޅިގެން ފިރިހެނަކު
ދެއަންހެނުންހެކިވެރިން ބޭނުންކުރަނީ މުދަލާ ދޭތެރޭ ވަސް އަދި
ހެކިބަސް ދެކޮޅުވުން ފިޔަވައި ވަރަށް މުހިއްމު ކަންކަމުގައެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އައިއްސަތުން
ވިދާޅުވާނެއުމަކުން، ހެކިބަސް ދޭމީހާ ފިރިހެނަކާއި 1 ދެ އަންހެނުން 2 އެއްވަރުކަމުގެ
ޝާހިދުން އެއްފަދައިން ބަލަމުން އައިސްފައިވެއެވެ.

ކިޔެވި ޒުވާނުންގެ އާއިލީ ތަރައްޤީ ދެކޮޅުވުމަކީ، ކަންބޮޑު އާއިލީ
ބަދަލެއް ނޫނެއް ހާލަތާއި ވިސްނުމުގެ ކަމެއް. ޙަޤީޤަތަކީ، ވަކިން އަންހެނުންނަށް އިޖުތިމާޢީ
ބަދަލު ވަކިކުރުމަކީ އެއާއިލީ މުޢާމަލާތްތަކުގައި އަންހެނުން ގާނޫނީ ކަންކަމުގައި އަހުލުވެރި
ކޮށްފައި ވާނީ ދަރަޖަ، އެކަމުގެ ބަސްތެރިން، އެއްބަސް އެކަމުގެ ބައިވެރިވުމުގެ ބަޔާން ގެއްލިދާ،
އަދި ދިޔަ އިޖުތިމާޢީ ކަންކަމުގައި ބައިވެރިވުމަށް ފުރުޞަތު ހުޅުވާލެވިފައިވެއެވެ.

އެހެންވީމާ، އަންހެނުންނަކީ ފައިސާއާއިބެހޭ މުޢާމަލާތްތަކުގެ ތަޖުރިބާ މަދުބައެއް ކަމުން،
ފިރިހެނުންނަށްވުރެ އަންހެނުންގެ ހެކިބަހުގެ އިތުބާރު ކުޑަކަމަށް ބަލައިގެން، 2: 282
[13]އާޔަތުގެ ސަބަބު ބަޔާންކުރާ ކަމަށެވެ. މި ޒަމާނުގައި އަންހެނުން މިހާރު
ކުރަމުންދާއިރު، ކަންކަމުގެ ތަޖުރިބާވެއެވެ. ވިޔަފާރި އާއި މާލީ ކަންކަމުގެ ތަޢުލީމު ވެސް
ހާސިލްކޮށްފައެވެ. އެހެންކަމުން، އަންހެނުންގެ ހެކިބަސް ބަލައިގަނެވޭނީ އެކަމަށް ބަލައިގެން
އެކަށީގެންވާ ގޮތުގެ މަތިން ބަލައިގަތުން ވާޖިބު ވެއެވެ. ކަމަށްވާތީ، އަދި ފިކުރާ

[13] އަލް ބަޤަރާ ސޫރަތުގެ 282 ވަނަ އާޔަތް.

ކަންތައްތައް ކުރުމުގެ. އެހެންކަމަށްވާނަމަ، މިއަދު އަންހެނުންނަކީ، ހަރަކާތްތެރިވަމުން ވުމަށް
ތަސައްވަރު ކުރެވިފައިވާ ބަދަލެކެވެ.

އެ ނޫން ގޮތަކަށް ބުނަމަކީ، ކިޔާ ޤުރުއާނުގައި އަދުލު އިންސާފާއި އިންސާނީ
ހަމަހަމަކަމުގެ ބާރުއަޅުއްވާފައިވާ ދީނެއްގެ ގޮތުގައެވެ. ކިޔާ ޤުރުއާނުގައި،
ހާލަތު މާނަކުރެވޭ ކަންކަން ބައްޓަންކުރާ ގޮތާއި ބާރުވެރިކަމެއް އަންހެނުންނާއި ކަން
ހަވާލުވެ ބައެއް ދަރިންކަމާއި ބެލެހެއްޓުމަށް މުދަލުން ކަމުގެ، އެކަމާއި ބެހޭގޮތުން
އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުންނާއި ދެމެދު ހަމަހަމަކަމުގެ، އެއާއި ގުޅޭ ގޮތުން ގޮތެއް
އަންހެނުންނާއި ވެއެވެ. މީގެ، އާންމު އިސްލާމީ ކަންކަމުގައި މިދިޔަ ތަނުގައިވެސް
ވިސްނުމުގައި ހުރެއެވެ. އެއީ، ކަންކަން ނިންމުމުގައި ޙައްޤުތަކާ ދިމާވާ ގޮތް އަދި
ކުރުމަށް ބޭނުންކުރެވޭ މިންގަނޑު އާންމު އިސްލާމީ ކަމަށްވާ ވެއެވެ.

5. އާޔަތް 4:34 އާންމުކޮށް ބޭނުންކުރެވެނީ، އިސްލާމް ދީނުގެ ނަޒަރުގައި އަންހެނުން
އޮޅުވާލި ކުރުމަށްތޯ. އެ އާޔަތް މާނަކުރެވެންވާނީ ކިހިނެއްތޯ؟

ފިރިހެނުންނަކީ، އަންހެނުންގެ މައްޗަށް "ޤައްވާމޫން" އެވެ. އެއީ، އާގެތެރެއިން އެއްބަޔަކު
އަނެއްބަޔަކުގެ މައްޗަށް (ފަޟްލު) މާތްކުރައްވާފައިވާތީއެވެ. އެއީ، އެއުރެންގެ މުދަލުން
(އަންހެނުން ބެލެހެއްޓުމަށް) ހޭދަކުރައްވާފައިވާ ކަމަށްޓަކައެވެ.

މި އާޔަތް ނުބައިކޮށް މާނަކުރެވުނުދަނީ އަންނަނިވިގޮތަށެވެ:

- ފިރިހެނުންނަކީ އަންހެނުންގެ މައްޗަށް އަމުރުވެރިވާ ބައެކެވެ.
- ހުރިހާ ފިރިހެނުން ހުރިހާ އަންހެނުންނަށްވުރެ އިސްކުރެވިފައި، މާތްކުރައްވާފައިވެއެވެ.
އަންހެނުންގެ މައްޗަށް ހުރި ބާރުކަމެވެ.

ސ. ފިރިހެނުންނަކީ އަންހެނުންގެ މައްޗަށް އަމުރުވެރި ބައެއްހެއްޔެވެ؟

މި އާޔަތް ފާހަގަކުރައްވާ ބުނަނީ ފިރިހެނުންނަކީ، އަންހެނުންގެ މައްޗަށް "ޤައްވާމޫން" (ޒިންމާވާންޖެހޭ) ބަޔަކެވެ. އޭގެ މާނައަކީ، އާންމުކޮށް ހިކުމަތްތެރިކަމާއި ފަހުމުވެރިކަން، އަންހެނުންގެ އަމިއްލަ ކަންތައްތަކާއި އެބައިމީހުންނަށް ނުބައިވެރިކަމާބެހޭ ކަންތައްތައް ނުކުރެވޭ. އަންހެނުންނަކީ އުމުރުންގެ އަމިއްލަ ނަފްސަށް ކަންތައްތައް ނިންމުމުގެ ބާރުލިބިގެން ނުވާ ބައެއް ނޫނެވެ. ހަމަ އެހެންމެ، ފިރިހެނުން ނުވާވަރަކަށް ފަސް ނޫނެވެ. އެއީ އަންހެނުންގެ މައްޗަށް ނުވަތަ އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުންގެ މައްޗަށް ނުވަތަ ޒުވާނުންގެ މައްޗަށް ކަމަށް ވިދާޅުވެއެވެ. އެހެންނަމަ ނޫނެވެ. މަޤްސަދަކީ، އަންހެނުން ހިމާޔަތްކުރުމާއި ބެލެހެއްޓުމުގެ ޒިންމާ ފިރިހެނުންނާ ހަވާލުކުރުމެވެ. ކުރިއަށް ދުރާލާނަމަ، ވަސީލަތްތަކާއި ސިޔާސަތުތަކާއި އުފާވެރިކަން ހިފެހެއްޓުމަށް ކަރުދާސް ވަރަށް ގާތުގައި އެސްފްއެވެ. ތިއްބާލާއި ނިކުމެވެ. އެއީ ކުރިން ބުނި ބައެއްގެ ކަމެއް ވާދެ އަންހެނުން ފުރިހަމަކުރާ ފިރިހެނުން މަސްއޫލިއްޔަތު ނުކުރާނެއެވެ.

ކުރިމަ ފުރުޞަތުގައި ޒިންމާ އާއި އިސްލާމްދީނާއި ވަނީ ގުޅުވައިދެއެވެ. އިސްލާމްދީނާއި ފަސޭހައެއް ބޭނުން ލިބިފައިވާ ފަރުވާއެއްގެ ޒިންމާ ވަސީލަތެއްވެ. މާއްދީ ޒިންމާދާރީ ނަގަނޑުގައި ފިރިހެނުންނެވެ. ކުރިމަ ފުރުޞަތުގައި އަންގަވައިފައިވާ މާއްދީގޮތުން ހަރުދާ ޒިންމާއެއް ފިރިހެނުންނާ ހަވާލުކުރައްވައިފައިވާ، އަންހެނުން ބެލެހެއްޓުމުގެ ކަރުދާ ޤާނޫނީ ހަރުކަށި ކަރުދާސް ޤާނޫނީގޮތުން ފިރިހެނުންނަށް ކަމަށެވެ. އަދި މުދަލުގެ ބޭބޭއި ލިބުނު ފިރިހެނުންނަށް، ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އެހެންވެސް ކަމަށެވެ. މިއާދޭގައި ފިރިހެނުންނަށް އިސްކަންދެވިފައިވާ ނަފްސުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު. މިއާދޭގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މުޢާމަލާތްތަކުގައި ދެމެހެއްޓުމަށް މިހެންގޮތަކީ ޒިންމާއެވެ. ޒިންމާ އަދާކުރުމުގެ ރަހުމަ، އިސްލާމް ލިބިގެންވާނެއެވެ.

ސ: ހުރިހާ ފިރިހެނުން ހުރިހާ އަންހެނުންގެ މައްޗަށް ޤައްވާމުވެގެން ވެވޭތޯ؟

ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި އެހެން އަންގަވާފައިވާތީ ނޫނެވެ. ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި، الله ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ އެއްބައި މަތިވެރިކުރެއްވުމުގެ އަނެއްބައި މަތިވެރިކުރައްވާ ޝަރުޢީ ވާޖިބުތަކާއި އަންގަވާފައިވަނީ ވަކި ޒިންމާތަކެއް ހިއްސާކުރުމަށް ނޫނެވެ. ސޯޝަލް ކޮންޓްރެކްޓަށް އެއްގޮތަށް ޙައްޤު ދެއްވާފައިވާތީއެވެ. ފިރިހެނުން އަންހެނުންނަށްވުރެ މަތިވެރި ނާތެރިވެއެވެ. ފިރިހެނުންނަކީ އަންހެނުންގެ ވެރިންނެއް ނޫން ނަމަވެސް، الله ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ އަންހެނުންނަށްވުރެ ފިރިހެނުންނަށް އިސްލާމް ދީނުގެ ކަމުގައިވާ ވާޖިބުތަކެއް އަދާކުރެއްވުމަށް ސޯޝަލް ކޮންޓްރެކްޓް މައްޗަށް ހުއްޓި الله ފިރިހެނުން ވެރިކަމުގައި ވާނެ ކަމަށް ނޭނގެއެވެ. މާނައީ ގެދޮރު ފިރިހެނުން ބެލެހެއްޓުމުގެ އިސްތިޔާރު ވެއެވެ. ހަމައެއާ އެކު ޖިންސީ ގުޅުމުގެ ވާހަކަ ވެއެވެ. ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި، ބައެއް މަނާކުރުން، (ވަކި ޖިންސަކަށް ނިސްބަތް ނުވާގޮތަށް) އަނެއް ބައިތަކާއި الله ގެ ރަސޫލާއާ މެދު ބާރުއަޅުއްވައި އަންހެނާއި ވަކި އާއިލާ މަތީގައެވެ. އާއިލާ، އުފެއްދުންތެރި ބައިތަކާއި ބައިތައް ބިލިނާ ބައިތަކުގެ އިސްތިޙާމެއް ބިލްމާރިކޮށް އަނާ ބަޔައި ބަޔަކު އަނިޔާ ފަޅުވާ ވެއެވެ. ވީމާ، އާއި އުފެއްދުމާ ގުޅުމަށް އެކަޝަރު ވަކިކުރުމުން ވިސްނާ އެނގެއެވެ. އަޅުއްވާ ހުރިހާ ފިރިހެނުންނަކީ، ހުރިހާ އަންހެނުންގެ މައްޗަށް އިސްތިޙާމެއް ކުޅުދާ ބައެއް ނޫނެވެ. ހަމައެކަނި ހުރިހާ އަންހެނުން ހުރިހާ ފިރިހެނުންގެ މައްޗަށްވެސް ބާރުވެރިވެ ނުކުރެއެވެ.

މި ދާއިރާގެ ޖިންސާ އާއި އިސްތިޙާމެއްގެ ބޭނުންތެރިކަމާއި ގުޅޭ އުފެއްދުންތެރިކަމާ މި އާންމު ކުރުވުމަށް ބަޔަކަށް ޖަހައިދެއެވެ. ބައެއް ފަހަރަށް ބައެއް ފަރާތްތަކަށް، އަނެއްބައި

ޖަމާޢަތްތަކުގެ ބޮޑަށް އިސްލާމީ އުޚުއްވަތެވެ. އަސްލަކުން އަހަރެމެންނަށް އޮންނަ ޒިންމާ ވެސް އިތުރުކުރުމަށެވެ. މާއްދީގޮތުން ފުރުޞަތުތަކާ ފަސޭހަކަމާއި ކަންތައްތަކާއި، އޭގެ މުނާސަބުގައި "އަންހެނުން ބެލެހެއްޓުމުގައި" އެދުރުންގެ މަޞްލަޙަތު ޖިންސްތަކަށް ވެސް އިތުރުކުރުމަށެވެ.

މިދެންނެވި ކަންކަމުގެ މައްޗަށް މި އާދަމުގެ ތަފުސީލު ވަކި ވަރަކަށް ހިފެހެއްޓުމުގެ މުހިންމު ދައުރު އަދާކުރެއެވެ.

ހ. އިންސާނާ ވަޒަންކުރެއްވުމުގައި ތަޤްވާއާއި، ޤުރްއާނުގައި ބަޔާންކުރައްވާފައިވާ، ހަމަތަކާ ގުޅޭނީ އެކުރުންނެވެ. މާތް الله ބަޔާންކުރައްވާފައިވަނީ، "الله ގެ ހަޟްރަތުގައި އެންމެ މާތްކަން ބޮޑީ ތަޤްވާވެރި މީހާއެވެ". (49:13)[14]

ށ. ކަނޑައެޅިގެން ވަކި ސަރަހައްދަކާ ނިސްބަތުވެސް އަންހެނުންނާ ދެމެދު ނުވަތަ ތަފާތުކުރުމުގެ ސަބަބުން އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުންނާ ދެމެދު ހަމަހަމަކަން އުފެދެނީއެވެ.

މި ދެބަސްފުޅުގެ ނަބަވީއާއިގެ ގޮތުން ފިރިހެނުންގެ ހުރިހާ ބަރަކާތެއް ނިކަމެތި އަސަރެއް ފާހަގަކުރެވޭނެއެވެ. އަޚުލާޤީ ނަމަވެސް ފިރިހެނުން އަންހެނުންނަށްވުރެ މާތުކަން ދެއްވުމުގައިވިނަމަ، އެކަށީގެން ތަޤްވާވެރިކަމުގެ މާބޮޑު ދަރަޖައެއް ނުލިބޭ ދީގެންނެވެ. ތަޤްވާއަކީ الله ގެ ހަޟްރަތުގައި މަތިވެރިކަމުގެ އެއް މިނެވެ.

[14] އަލް ޙުޖުރާތު ސޫރަތް : 13 ވަނަ އާޔަތް.

6. އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުންގެ ހަމަހަމަކަމާއި އެދުބައިވުމުގެ ދުވަހުގައި ޤާނޫނަ ހަމަހަމަ ގެދޮރުވެރިކަމުގެ ވާހަކަ ބަޔާންކުރައްވާފައިވާ ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ އެހެން އާޔަތް ތަކަކީ، ކޮބައިތޯއެވެ؟

ވަޒީފާގައި އޮތް މުސްލިމް މުޖުތަމަޢު، ބަޔަކީ ފުރިހަމަ ދައުލަތުތަކަށް ތަޢާރުފުވެފައިވުން އަދިއިރު، އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުންނަކީ އެބައިވުމުގެ ހަމަހަމަކަމާއި ދުބައިވުމުގެ ދުވަހުގައި އޮންނަ ހަމަހަމަ ގެދޮރުވެރިކަމާ ﷲ ހަދިޔާކުރައްވާފައިވާކަމެވެ. ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ އެތައް އާޔަތްތަކުން މިކަން ފެންނަން އެބައޮތެވެ. މި އާޔަތްތަކުގައިވާ އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުންނާދެމެދު އޮންނަ ހަމަހަމަ ގެދޮރުވެރިކަމާދެމެދު ވިސްނާ ފަޅުކޮށްދީ ސިފަކޮށްދޭން ފާހަގަކޮށްލެވިދާނެއެވެ.

2:187[15] ވަނަ އާޔަތުގައި މާތް ﷲ އަންގަވައިފައިވަނީ، މުސްލިމް އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުން ލައްވާފައިވަނީ، އެއްބަޔަކު އަނެއް ބަޔަކަށް ފޭރާމެއްގެގޮތުގައިކަމުގައެވެ. މިއާޔަތުގައި ޢަބްދުﷲ ޔޫސުފް ޢަލީ ތަރުޖަމާކުރައްވާފައިވާ ތަފްސީރުގައި ވިދާޅުވެފައިވަނީ، އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުންނަކީ، އެއްބަޔަކު އަނެއް ބަޔަކަށް އެކުވެރިޔާ، އުފާވެރިކަން ގެނެސްދޭ، އަދި ހިމާޔަތް ދޭފަރާތެއް ކަމުގައެވެ. އެހެންކަމުން މިސާލެއްގެ ގޮތުން ބުނެވިދާނެ އެއީ، ގަނޑު ނިވާކުރާ ފޮތި ފޭރާމެއް ކަމުގައެވެ.

3:195[16] ވަނަ އާޔަތުގައި އަންގަވައިފައިވަނީ، "ފިރިހެނަކަށް ވިޔަސް އަންހެނަކަށް ވިޔަސް ތިޔަބައިމީހުންގެ ތެރެއިން ޢަމަލުކުރާ މީހެއްގެ ޢަމަލެއް ގެއްލުވާނުލައްވާނަމެވެ. (ބައެއްސަބަބުން މިންބައިސްމީ) މި އާޔަތުގައި، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ މަދަނީ ހިފެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނީ

[15] އަލްބަޤަރާ ސޫރަތު :187 ވަނަ އާޔަތް.
[16] އާލު ޢިމްރާން ސޫރަތު : 195 ވަނަ އާޔަތް.

ފިރިހެނުންނާ އެކުގައި އަންހެނުންނަށް އަދާކުރަންޖެހޭ ދައުރާއި ވެސް އަންގަވާފައިވެއެވެ. މިކަންކަމުގައި ބައިވެރިވާ ދެޖިންސުގެ މީހުންނަށްވެސް الله ގެ ދަރުމަ އާއި ޘަވާބުހުރިކަންވެސް އަންގަވާފައިވެއެވެ.

ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ 71:9[17] ވަނަ އާޔަތުގައި އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުންގެ ގުޅުންތަކާމެދު ވަޙީކުރައްވައިފައި ވެއެވެ. އެއާޔަތުގައި އަންގަވައިފައިވަނީ، މުއުމިނު އަންހެނުންނާއި މުއުމިނު ފިރިހެނުންނަކީ، އެއްބަޔަކު އަނެއް ބަޔަކުގެ "އައުލިޔާ" އިން ކަމަށެވެ. މާނައީ: ހިމާޔަތްދޭ ރަޙްމަތްތެރިންނާއި ބެލެހެއްޓެރިން ކަމުގައެވެ. އެއީ އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުންގެ ވާޖިބުތަކާ މެދުވެސް އަންގަވައިފައިވަނީ، ހެޔޮކަންތަކަށް އަމުރު ކުރުމާއި ނުބައި ކަންތައްތަކުން ނަހީކުރުމާއި އަދި ނަމާދު ގާއިމު ކުރުމާއި، ޒަކާތް ދެއްކުމާއި މާތް الله އަށާއި ކީރިތި ރަސޫލާއަށް ކިޔަމަންތެރިކަން އަދާކުރުމެވެ.

ކީރިތި ރަސޫލާގެ ޞަޙާބީފުޅު ސިނާން ކައިރިވެފައިވަނިކޮށް، ހިޖުރައިން 8 ވަނަ އަހަރު ބާވައިލެއް މިއާދޭތެރޭ، އިސްލާމީ ދިރިއުޅުމުގައި އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުންނާދެމެދު އޮންނަންޖެހޭ ގުޅުންތަކާދޭތެރޭ އެންގެވުން އަންގަވައެވެ. އެއީ އެއްބަޔަކާ އަނެއްބަޔަކަށް ހިމާޔަތްދޭ ރަޙްމަތްތެރިންގެ ގޮތުގައި އުޅުމަށެވެ. ޤުރުބުކަން ބުނާނަމަ، އެއާޔަތުގައި ކަސްޖައިގެންތަސް އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުންގެ ހަމަހަމަކަމާއި އެދެބައިމީހުންގެ މެދުގައި އޮންނަންޖެހޭ ހަމަހަމަކަމެވެ. ދެބައިމީހުންގެ ދެމެދުގައި ގުޅުންތައް އޮންނަންވީ ގޮތް ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި އެ ވަނީ އަންގަވައިފައެވެ.

އެހެންކަމުން، ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ ތަޢުލީމާތާއި، މުއްސަނދިކަމާއި ބަލާއިރުކަމުން އަހަރުމެންގެ ކޮންމެ ދުވަހެއްގެ ދިރިއުޅުމުގައި އަލިކަން ފެނިގެންދެއެވެ. ހަމައެހެންމެ، الله

[17] އަލް ތައުބާ ސޫރަތް :71 ވަނަ އާޔަތް.

ފޫނުއްލި މާތް މަސްލަޙަތު ނަބައިވެރިކުރުމުގެ ސަލަބަވުން ކުރިމަތިވާ މައްސަލަތަކުގެ މައްޗަށްވެސް އަލިކަން ލިބިގެންދެއެވެ. އަނބިދަރިންނާއި ފިރިހެނުންނާ ދެމެދު އޯނިގަނޑުފަދަ ގުޅުންތަކާ ބާރުގެތުން އަރަބިގަން އެކު ހުރިހާ ކަމެއްގައި ރަސޫލާ ހަދަމާން ކުރުމަށްވުރެ ކަލާނގެ އަންގަވައިދެއްވާ އެއްގޮތް ބަޔަކު އެކު ވިސްނުންތެރިން. ކަލާނގެ ޤުރުއާނުގައި އަންގަވައިދެއްވައި ވަނީ، "ތިޔަބައިމީހުންގެ (އަނބިންނާއި ފިރިހެނުންގެ) ދެމެދުގައި "ލޯތްބާއި އޯގާތެރިކަން ލެއްވީއެވެ". (30:21)[18]

....

މުސަލްމާ - އަމަލީ ފިޤުހަށް އެހުމުގެ ޕްރޮގްރާމް

[18] އަލްޤުރުއާން ސޫރަތުއް ރޫމް :21 ވަނަ އާޔަތް.